

Cena Numeru wszędzie 2 Centy (4 halerze).

PRENUMERATA

miesięczna wszędzie, zarówno w Krakowie jak w prowincji 2 K, już z dostawą do domu, względnie z przesyłką pocztową. — Prenumerata za granicą 2 marki, 3 franki, 1 rs. 20 kop.

POJEDYNCZE EGZEMPLARZE NABYWAĆ MOŻNA WE WSZYSTKICH AGENCYACH PISM I NA WSZYSTKICH DWORCACH KOLEJOWYCH.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Zaisze L. 7, Tel. 512, podł. — Ekspedycja „Nowin” poranna w drukarni Rynek gł. L. 8.

REDAKTOR NACZELNY: IUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 512) od godziny 9 rano do godziny 8 wieczorem w biurze przy ul. Zaisze 7, Rekopisów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą wieczorem o 5 i zrana o 8. Cena numeru 4 ct. (8 hal.). W poniedziałki i dni poświęcone „Nowiny” wychodzą o 9 zrana. Cena 2 ct.

Z Rosji i zaboru rosyjskiego.

(Telegramy „Nowin”).

DUMA.

Petersburg. (Pet. aj. tel.). Na wczorajszym posiedzeniu Dumy przyszło podczas dyskusji nad ustaleniem licytacji zastępcy sekretarza Dumy do następującego sąjeda:

Pewien umiarkowany poseł zaproponował, aby każde stronnictwo otrzymało jedną zastępcę sekretarza licytacji. Na to powstał mnągmin Mustafa Machmudow i oświadczył, że Duma powinna mieć na oku jedynie interesa większość opcyjnej a nie interesa licytacji, którzy tylko dzięki woli Stojłypina jąca nastąpiła. (Tym słowom mówcy przyklaskali posłowie z lewicy zaś posłowie z prawicy przesywali).

Prezydent Golowin w pełnym takcie tonie wakał na to, że nikt oprócz przewodniczącego nie ma prawa przywoływać mowy do porządku, zaś a drugiej strony wyszyby bez różnicy przekraczania muszą mieć znaczenie dla każdego posła, jak dingo mandaty nie są jeszcze weryfikowane. (Okłaski na prawicy i w centrum). W ogólności Duma jest przeciętną pomnożeniu licytacji zastępcy sekretarza. Prawdopodobnie żaden z członków prawicy, nie sąjnie miejsce w sekretaryacie.

Petersburg. (Pet. aj. tel.). Z pomiędzy pięciu wybranych zastępców sekretarza Dumy dwóch jest kadetów, a trzech socjalistów.

Duma po dokonaniu tego wyboru przyjęła wszystkie głosami przeciw jednemu regułmin, wypracowany przez pierwszą Dumę i postanowiła przystąpić do weryfikacji wyborów.

Uniwersytet w Petersburgu. Petersburg. Nacelnik miasta za pomocą szóstego sąwiadania, że wkroczy w razie dalszego trwania niepokojów na Uniwersytecie.

Kufais. (Pet. aj. tel.). Nacelnik straży rancilli wczoraj rano trzy bomby i dall strawy rewołwerowe na karętkę kasj państwowej, którą eskortowało dwóch urzędników policyj i urzędnik kasj. Złagłni urzędnik, wolnica, oraz obaj urzędnicy policyjni. Kasyer i czterey inne osoby odnieśli rany. Sprawy nasi zarabowawsy 15.000 rb.

Telegramy „Nowin”.

Bar. Beck o zajściach lwowskich. Wieden. (B. kor.). Wczoraj ujawniła się u prezidenta ministrów hr. Becka deputacja lwowskiego uniwersytetu, złożona z profesorów dra Chamiatca, dra Giuszkiego, dra Staryszkiedo, dra Tilla i dra Twardońskiego, aby go poinformować o ostatnich zajściach na uniwersytecie i wyciągnąć mu memoriał o lwowskim uniwersytecie.

Prezydent ministrów wyznosił do profesorów gorący apel, aby se swojej strony wptywały na studentów obu narodowości w duchu uspokajającym. Prezydent ministrów potępa zaszkwytkroszenia i prosi kolegium profesorów, aby studentów nie posostawali w wptypliwości, że nielegalne środki najmniej nakładają się do przeprowadzenia i uwzględnienia jażekichkolwiek tysech u rządzu. Rząd ma na oku charakter uniwersytetu i nie ma samilar naruszenia go, a to tem mniej, że kulturalnym potrzebom studentów ruskiej w ramach istniejących ustaw dostatecznie można uczynić sądaję.

Wiec chrześcijański-społeczny w Wiedniu. Wieden. „Corresp. Austria” donosi, że przy udstale zastępców z wszystkich stron Austrii odbył się wczoraj t. w. plenaryjny wiece chrześcijański-społeczny. Przychylił nad marszałek krajka Liechtenstein i licni posłowie. Ka Liechtenstein sągali wiec i w przemowie wezwał do łącznej akcji wszystkich chrześcijańskich-praców soc.-demokraty. Wiceburmistrz Neumayer powitał wiec imieniem dra Luenera, poczem wygłosił Gesemann referat o ogólnej politycznej sytuacji

cy i przedstawił program wyborczy partji, są licni posłowie omówili kwestye, włościaniska, handlu, przemysłu, rękodzieła, robotniczej i ubezpieczenia w razie słabości i wypadku. Manifestacja marcowa.

Wieden. Jak corocznie, zorganizowali robotnicy urzędli wczoraj manifestację w centralnym oemtarzu na grobach pogiętych w marcu. Po szeregu mów sebrani przedsełowali koło grobów. Burzliwe zgromadzenie pomoc. handl.

Wieden. Jedną z lokalnych korespondencyj donosi, że wczoraj odbyło się zgromadzenie pomocników handlowych celem sąjeda stanowiska wobec nowej ustawy o przyrządzeniu ubezpieczeniu. Podczas wywodów mówcy niem. narodowego na ustawę, przyszło do burzliwych scen, tak, że szefstwo radu musiał zgromadzenie rozwiązać. Na ulicy poproszły się sceny burzliwe, policyja jednak rozprószyła sebranych.

Wydalenie studentów polskich. Berlin. (B. Wolff). W parlamencie pos. Sejda i low. wicelnicy następująca interpelacyja

Cy kancelierowi wiadomem jest, że w Pruszech z wyższych i średnich zakładów naukowych wydała się uznaniów za stanowisko sąjedy przez ich rodziców w sprawie udzielania nauki religij i że przez to uniemożliwiła się im korzystanie z praw przysługujących każdemu obywatelowi? Co zamierza kancelier wobec tego uczynić. Interpelacyja podpisało 33 posłów Polaków i centrowców.

Interpelacyja Jaura. Paryż. Potwierdza się, iż Jaurès zainterpeluje w Izbie deputowanych prezidenta gub i ministra robot publicz i polecenia grupy jednocześnie socjalistów, w sprawie strajku robotników elektrycznych i zamierzono uchyła oddziałów technicznych wojska w elekrowniach.

Bójka w Krakowie francuskim. Paryż. W szpitalu wojskowym na wysypce koło Tonlon przyszło do bójki między umieszczonego tam żołnierzami kolonialnymi, przycosem sznecienną liczbą żołnierzy została pokoleśniona. Dopiero artylerysty przywrócili porządek.

Kamień strajku w Paryżu. Paryż. Robotnicy elektrycy wczoraj popołudniu pracowali.

Bomby w Barcelonie. Barcelona. Na ulicy Enlida wybuchła petard. Arestowano podejrzane indywidual. Dwie inne petardy szaleńsiono na ulicy.

Pożar w Konstancyopolu. Konstancyopol. Obiegły nocny spłonęło cesarskie liceum w Serail w Galacie wskutek eksplozyji gazu. Oskar w ludzkiej nie było.

Strajk służby miejskiej w Krakowie.

Jak już swego czasu donosiliśmy, służba miejska (z wyjątkiem wszelkich kategorii), zorganizowana na przy Polakim Związku zawodowym kat. Stow. podjęła energiczną walkę o poprawę bytu. W tej sprawie wysłali nawet deputację do prezidenta miasta, która delegatowi przywręcił sąjedy się tą sprawą jak najprędzej. Tymczasem minęły tygodnie, a sprawy tej w magistracie nie poruszono. Robotnicy mijskiej, rozgorzyceni tem, odbyli onegdaj w Domu robotniczym zgromadzenie, w którym wzięło udział przeszło 400 ludzi, strudconych w słońcu miejskiej.

Po burzliwej dyskusji uchwalono jednomyślnie chwycić się ostatniego środka walki, to jest strajku. Uchwalono mianowicie, że gdyby prezydentem nie sąjedy się odrzuca regulacyja plac i stoumków wśród służby miejskiej, to służba ta z 14 dni rozpocznie strajk. Będą więc strajkować robotnicy, strudzeni przy zakładzie czyszczenia miasta, kanalizacje, a nawet lampiarze. Gdyby więc doszło do strajku, Kraków pewnego wieczora pogroży się ugięciem w chemnosciach, bo nie będzie miał kto zapalić lamp.

Musimy zaznaczyć, że rozgorzycenie wśród służby miejskiej, faktycznie pod względem płacy niezmierzliwie sytuowanej, jest wielkie i nie do strajku przysię może. A proście możnaby tem zapobiedz. I nie wptypli, że magistrat, w interesie

zrestą całej ludności, podejmie odpowiednie kroki, aby do ewentualnego strajku nie dopuścić, tembardziej, że sądzania służby są najuczulawsze.

Co słyszać w mieście?

Kraków, dnia 11 marca 1907.

Jubilusz Orszakowej w Krakowie. Szereg uroczystości na cześć Elżby Orszakowej rozpoczęło w sobotę przedstawienie „Hardy’ch dzieł. Dookoła to przeróbka powieści „Bene nati”, dokonana przez Z. Sarnackiego, która swego czasu (se Sienkowską w roli Salusa) wielkiego w Krakowie doszła powodzenia.

Występli teatru był udekorowany zielenią; na schodach naprzeciw wejścia ustawiono kolonialny biust Orszakowej, władca prac T. Błocznickiego. Po 1 akcie dr. J. Flach wygłosił imieniem komitatu krótką przemowę, charakteryzującą sąjedy jubiłki.

Dnia w salach starego teatru odbył się raut na cześć Orszakowej.

Jubilusz Elżby Orszakowej sezone także w teatrze ludowym uroczystem przedstawianiem. Front sceny udekorowano kwiatami z poród których wyznali się obywateli biust jubiłki. Po podniesieniu kurtyn, w otoczeniu całego personelu, przemówił dyrektora p. Fr. Frągowski skreślając działalność jubiłki na polo literatury a kończąc wieszczył biust jej wspaniałym wieńcem laurowym i wesołami o barwach narodowych i wznosił okrzyk na cześć jubiłki, powtórzony przez liczną sebraną publiczność. Po odegraniu przez muzykę polonesa i wieńca polskiego odegrali artyści przeróbkę z powieści Orszakowej o A. Kallasa p. t. „Meir Eszkowicz”. Szafka nada była wyrażenstwową i grana bardzo dobrze. Z grających trzeba wyszczególnić w pierwszym rzędzie p. Frągowskiego (Meir), p. Zarębkę (Jankiel Kamionik), p. Wywiałca (Kablę Podroz) i p. Cholewica (Mojse, malmusz), z p. Mirka (Godek), Czermską (Hana), Glinkę (Lilka) i Chrapczyńską (Mera).

Warzajt dla uczniów szkół średnich. Przy ulicy Podzamcze 1, 80 lat nad Wisłą, u stóp Wawelni, w obszernych estach salach na I piętrze oddzielnie od godziny 3-6 do 7-aj rozległa się warzenie tokarni, stukot młotów, szczyt rżniętego drzewa, głośny dźwięk obrabianego szelaka. To naszenie ziół średnich, korzystające z wolech od nauki gołsna, robia rozmaite przedmioty z drzewa i kłosa, a świeżąc się, wyrabiając szablę i rżnąc, kształta rękę i oka, nosa pazurze się użyciu na pracę, a smaczkiem i sznawad ję. Zaimo wzięła se myśli wprowadzenia pracy ręcznej w zakres sąjedy młodzieży szkół średnich. Cała społeczność winno przyklasnęć tej pięknej idei i popierać ją. Szczególnie rodzice mający synów w szkołach średnich w Krakowie niech sąjedy tam i przysparzają się z jakę ochotę sąjedy młodzieży przy warzajtce, zrzuca bluzę a zabiera się do hebla i piły, jak z pod ich nieprawą rękę wybadała szablę przedmioty, które teraz dla nich mają wielką wartość, gdyż sami je sobie zrobili. Każdy świadczący będzie s przysięgią miła widziany, a warto poświęcić parę chwil i wywrócić się tem zajmującemu widowisku. A jednak pracownia nie jest jeszcze przepelniona, jeszcze tak kilkanaście mijskiej wolech i kilkadziesiąt uczniów może być przytych.

W tej porze, gdzie biote i wilgód nie pozwalają na dalsze wycieczki i spacer, niech uczniowie popuszczają sznime do warzajt, a przekonają się, iż chwile tam spędzone będą wielką dla nich przyśnnością.

Claskawa konferencyja o „Płani ludowej francuskiej”. Ilustrowana głowem, odbędzie się w lokalni „Kola artystyczno-literackiego” dnia 14 k. m. o godzinie 8 wieczór (ul. Wajłna 1. 5).

Konferencycja, pianista i śpiewakiem w jednej osobie jest Francuz, pan René Delhort, profesor literatury i śpiewki w instytucji „Saint-Germain” w Paryżu.

Raz lub dwa razy do roku sąjeda na swoje literacko-artystyczne „tournees” po znaczących miastach zachodniej Europy a jego konferencyja wykula coraz smerszy zastęp wiblistów.

Konferencyja tałki łączą na muzykę z koncertami, ale z przedstawianiami dramatycznymi.

Ogromne powodzenie zyskały jego „tournees” po Dani i Holandji, odbył w towarzystwie artystów „Komedy francuskiej”, przedstawiających „Cyrulika szwielłego i „Wesie Figara”.

Wielką sposobność do zakupu kwiatów cieżych, doniczkowych i sztucznych. Zakład ogrodnicy Półwie Zwierzynieckie 29. Kazimierz Miciński.

OGŁOSZENIA

za wiersz petiu 16 hal. za każdy następny raz 12 hal., drobne ogłoszenia po 4 halerze od wyrazu (minimum 30 hal.). Nadesłane za znaczę gieldowy 30 hal., spody na każdej stronie po 3 kor. — Zaliczki 20 kor. za występnieratę prowadzi w wami zarządzie p. M. Huperya. Administracya „NOWIN”: alia Zaisze L. 7, otwarta od 9—2 w południe i od 3—5 popołudniu.

Na Lwów Skład i Ekspedycyja: Agencya Sokółowskiego, Pasaż Hausmana L. 2.

Każdą z tych komedji poprzedzała konferencyja p. René Delhort o ich autorze, genezie, znaczeniu literackim, społecznym i politycznym.

Bill o siostrze nieboszeczki żony? „Siostra nieboszeczki żony” jawia się przynajmniej po raz niedzielnym przed angielskim ciemno wieczorem w sztukach projektu prawego. Iżnie mianowicie o zmianę prawa matrymonialnego, która zgodnie z literą słowa świętego, nie pozwala wdowcom zawierać ślubów małżeńskich z siostrą żony zmarłej. Otóż w tymu właśnie tak się zdarza, że niezamężne panny przebywają w domu siostry, mającej już o- gnieko rodzinne; w razie choroby one sąjąją się gospodarstwem i dziejami. Gdy zaś śmierć zabiera sżegrowi żonę, a siostrzadcom matkę opieką nad domem, życie pod jednym dachem, wzyły przyjacielsko-moralne wytwarzają atmosferę, w której rozwija się miłość między wdowcom, a szwagrowa, opiekunką. Życie, jak fala młna nie zwraca uwagi na tany prawne; szczególnie w rodzinach drobniocześniejszych i robotniczych „siostra nieboszeczki żony” jawia charakterystycznie, chroniąc dzieci od masyochy obcej, a wdowca od zaniedbywania opuszczonego ogniska domowego.

„To jest nie dui, że kwestyja „siostry nieboszeczki żony” stała się popularną i żywą. Ducho- wieństwo angielskie wytworowało zawsze a ciału nią przedwzięszeniem tego ograniczenia w prawie małżeńskim. Podczas ostatniego głosowania w Izbie lordów dźnięły lord Anglii, Edward VII, który wtedy jako następcę tronu zasiadał jeszcze w wyższej lidze prawodawcy, głosiława ostentacyjnie przeciw biskupom, a za reformą prawa małżeńskie- go, ale pozostał w mniejszości. Obecnie „siostra nieboszeczki żony” doczekała się znnowu drugiego czy- tania w Izbie gmin i większość niemal że 250 głosów została porażona. Szabwym względem kema- rity redaktorzy „Nowin”. Wobec takiej większości Izba lordów przyjęła projekt prawicy, wzywający przez Isbę niższą, tembardziej, że w historii „siostry nieboszeczki żony” bywał i tak, że Izba lordów odświadczała się za reformą, a Izba gmin przy- jęć nie chciała.

Ortograficzny konkurent. Zawsza prawdziwą dykteryjkę opowiadają sobie we Lwowie.

Pan X., ołowikaj przystojny, bogaty i młody, pokochał pannę Y., nie miał jej jednak tego wynęd, aż do pociaru na pewnym pikniku, do reszty o- wromionicy potęga jej wdzięków, wziętą na odwagę, napisał parę słów i podczas tańca wolał jej w rę- kę bilicik tej treści:

„Kocham Pannę nad życie. A”.

„Rzjy Pan sam. B.”.

odpisała panna i wznętuła mu dyktresnie odpowiedź w czasie najbliższego kocyłona.

„To, rzjy” jest tem zabawniejszą, że nieortograficzny konkurent jest właścicielem pysznej szafki.

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie. Pośledziak: Teatr zamkowy.

Wtorek: „Rozmądnoci i prakowka” kom. w 1 akt. Al. hr. Erdy i „Romantyczny” kom. w 8 akt. Edm. Rostanda (występ p. M. Przybyło).

Sreda: „Cezka”, kom. w 4 akt. Ant. Oso- chowa (popularna). Czwartek: „Cierpli owoc”, komedyja w 8 akt. Roberta Bracco.

Piątek: „Hardy’ch dzieł”, sztuka w 5 akt. pod- drug powieści E. Orszakowej, Z. Sarnackiego (występ p. M. Przybyło). Sobota: „Świecznik”, kom. w 8 akt. Alfreda de Masset (nowe), występ p. M. Przybyło.

Skład fortepianowy, W. BARBASZ KRAKÓW, L. 39. I. piętro, (Dom Wgo Wład. Fischera), Linia A—B.

Zakład wodołeczniczy i Sanatorium Dra KUPCZYKA spec. chorób nerwowych Kraków, ul. Szujkiewskiego 11.

Japońska Kwiaciarnia! w Krakowie, przy ulicy Grodzkiej L. 48, (obok przystanku kolei elektrycznej).

Wielką sposobność do zakupu kwiatów cieżych, doniczkowych i sztucznych. Zakład ogrodnicy Półwie Zwierzynieckie 29. Kazimierz Miciński.

